

SÖKANDE

Visma Consulting AB, 556117-7543
Box 34212
100 26 Stockholm

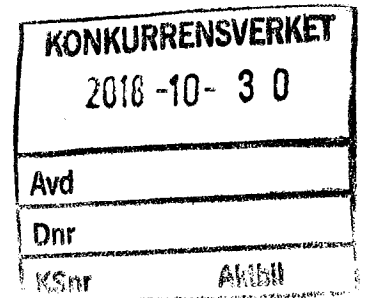
Ombud: Fanny Sjögren
Lindhagensgata 94
112 18 Stockholm

MOTPART

Göliska IT, 222000-1602
Fiskaregatan 4
531 30 Lidköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Visma Consulting AB:s ansökan.

BAKGRUND

Kommunalförbundet Göliska IT (Göliska) genomför en upphandling av ärendehanteringssystem (dnr 2017-100). I tilldelningsbeslut har EssVision AB (EssVision) antagits som leverantör. Visma Consulting AB (Visma) har ansökt om överprövning.

YRKANDEN

Visma yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att rättelse av upphandlingen ska ske genom att en ny anbudsutvärdering genomförs, varvid anbudet från EssVision inte ska beaktas. Visma yrkar i andra hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 274195

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Hamngatan 15	036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	-	måndag–fredag 08:00–16:00

Göliska anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Visma

Anbudet från EssVision uppfyller inte samtliga i upphandlingen ställda obligatoriska krav. Visma menar att bilaga 3 till EssVisions anbud inte motsvarar kraven i punkterna 9.1.1, 9.1.4 och 9.2.3 under fliken ”Konvertering” i upphandlingsdokumentet ”Kravspecifikation”. Göliska har agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen genom att uppta EssVisions anbud till utvärdering samt genom att förhindra Visma att kvalitetssäkra underlag för överprövning.

Utifrån Vismas ståndpunkt att bilaga 3 inte innehåller en godtagbar beskrivning av konverteringar, måste det ligga till så att EssVision har fått göra en otillåten komplettering vid en anbudsgenomgång efter att anbudstiden gått ut.

Till det anförda kommer att Göliska enligt LOU har en skyldighet att ifrågasätta och förkasta anbud om pris inte kan förklaras och vara jämförbart med annat anbud. Vismas införandeprojektspost för konvertering är större än EssVisions totala införandekostnad. Eftersom konverteringen ska innefatta prov och skarp konvertering för samtliga sex kommuner och totalt sex olika system, så bör denna post utgöra en väsentlig andel. Visma anser därmed att anbuden inte är jämförbara. Kombinationen av att EssVision inte uppfyllt kravet på beskrivning av hur konverteringen ska gå till, vilket är ett skalkrav, och prissättningen indikerar att man utelämnat väsentliga delar av införandeprojektet.

Göliska

I motsats till Vismas påstående uppfyller EssVision samtliga ska-krav. Beskrivning av konverteringar enligt kravspecifikationens punkter 9.1.1, 9.1.4 och 9.2.3 finns i bilaga 3 till EssVisions anbud. För att säkerställa att inkomna anbud uppfyllde samtliga krav och funktioner i samband med kvalificeringsfasen bjöd Göliska in godkända leverantörer till ett prestationstillfälle. Syftet var att leverantörerna skulle presentera inlämnade handlingar och redogöra för efterfrågade krav och funktioner, samt verifiera att samtliga krav var uppfyllda vid anbudets inlämnande. Göliska angav att så skulle ske i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter. Det gjordes ingen komplettering vid anbudsgenomgången. Nämnade bilaga omnämns i den begäran om sekretess som tillhör EssVisions anbud. På motsvarande sätt har vissa av Vismas bilagor sekretessbelagts.

Göliska har gjort bedömningen att EssVisions anbud är allvarligt menat och att EssVision har för avsikt att leverera efterfrågad vara/tjänst till offererat pris. Göliska har inte funnit något skäl att förkasta EssVisions anbud. Visma har inte fog för sitt påstående att Göliska har brutit i tillämpningen av någon av principerna i LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**Gällande regler**

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan

bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt 16 kap. 7 § LOU ska den upphandlande myndigheten begära att leverantören förklarar det låga priset eller kostnaden, om ett anbud förefaller vara onormalt lågt. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden. En upphandlande myndighet ska också förkasta en leverantörs anbud om den finner att det onormalt låga priset beror på att anbudet inte stämmer överens med tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Göliska har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen och i så fall om detta medfört att Visma lidit eller kan komma att lida skada.

Inhämtande av handlingar

Det har klarlagts att bilaga 3 till EssVisions anbud är den handling som ska innehålla en beskrivning av konverteringar enligt kraven i upphandlingsdokumentet ”Kravspecifikation”. Visma, som utan framgång försökt få ut bilagan från Göliska, har tidigare begärt att förvaltningsrätten ska inhämta bilagan jämte en av EssVision inlämnad komplettering, för att rätten ska kunna avgöra om kompletteringen är otillåten. Sedan Göliska uppgett att det inte finns någon komplettering avslag förvaltningsrätten Vismas begäran den 1 augusti 2018.

Visma har därefter uppgett att bolaget fortfarande ifrågasätter att innehållet i bilaga 3 uppfyller kraven på beskrivning av konverteringar i krav-

specifikationens punkter 9.1.1, 9.1.4 och 9.2.3. Visma har påpekat att Göliska inte har kunnat bevisa motsatsen.

Den aktuella bilagan ska hämtas in om den behövs för att förvaltningsrätten ska kunna utsätta upphandlingen för en effektiv granskning (HFD 2015 ref. 55). Det måste ankomma på Visma att förklara av vilken anledning handlingen behövs. Samtidigt kan man inte ställa alltför höga krav i denna del, eftersom innehållet i bilagan är okänt för Visma.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framförts några konkreta uppgifter om vad det är som kan saknas eller vara felaktigt i den aktuella bilagan. Det måste enligt rättens mening krävas åtminstone viss konkretion för att man ska kunna komma fram till att bilagan behövs. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det fortfarande saknas anledning att inhämta bilagan.

Kravet på beskrivning av konverteringar

Som nämnts ovan har Visma inte förklarat på vilket sätt EssVisions anbud kan brista i förhållande till kraven på beskrivning av konverteringar. Vismas ansökan grundas i denna del på dess uppfattning att EssVision har lämnat ett lågt anbudspris, men det är inte tillräckligt för att komma fram till att anbudet borde ha förkastats med hänvisning till de aktuella kraven.

Otillåten komplettering

Såvitt framkommit har EssVision inte lämnat in någon komplettering. Det finns därmed ingen grund för invändningen om otillåten komplettering.

Onormalt lågt pris

Det bör i och för sig vara möjligt att besluta om ingripande enligt LOU på den grunden att den upphandlande myndigheten har underlåtit att begära en förklaring till ett anbud som förefaller onormalt lågt. Det måste dock krävas

att sökanden förebringat förhållandevis stark bevisning till stöd för att anbudet är att betrakta som onormalt lågt (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 16 mars 2018 i mål nr 2895–2896-17).

Det har inte förts fram någon bevisning till stöd för att EssVisions anbudspris borde ha framstått som onormalt lågt. Anledning att ingripa mot upphandlingen med hänvisning till anbudspriset saknas därför.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser inte att det har kommit fram någon anledning att inhämta ytterligare handlingar. Det som Visma har anfört utgör inte skäl för att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Max Uhmeier

Förvaltningsrättsfiskalen Max Uhmeier har avgjort målet. Förvaltningsrättsnotarien Stina Jahrl Rieden har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.